

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/134/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724201683
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6724201683.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. D. XXX/XX, XXX XX B., zastúpený Advokátska kancelária BUGRI s. r. o., so sídlom Námestie SNP 14/23, 960 01 Zvolen, IČO: 56 434 995, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 6 332,99 € s príslušenstvom o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/28/2024-239 z 25. septembra 2024, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v plnom rozsahu vyhovel žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody spôsobenej mu porušením práva Európskej únie z dôvodu nesprávnej, resp. neúplnej transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej aj „smernica“ alebo „smernica 2003/88/ES“), konkrétne do zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej aj „zákon č. 315/2001 Z. z.“ alebo „zákon o Hasičskom a záchrannom zbore“), za ktorú zodpovedá žalovaný na princípe absolútnej objektívnej zodpovednosti. Žalobca uvádzal, že je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru, štátnu službu vykonáva na hasičskej stanici v Detve, jeho pracovný čas je rozvrhnutý nerovnomerne. Jeho služobná zmena sa skladá do konca roku 2021 zo 17 hodinovej služby, po ktorej nasledovala 7 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku a od 01.01.2022 sa pracovná zmena delí na 16 hodinový výkon služby, po ktorom nasleduje 8 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, čo znamená, že v rámci jednej zmeny odpracuje na pracovisku 24 hodín. Okrem určenej pohotovosti mu ako hasičovi môže byť nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času (tzv. nariadená služobná pohotovosť), pričom žiadna z nich sa mu nezapočítava do pracovného času. Na hasičskej stanici sa striedajú tri hasičské zmeny, čo znamená, že každý tretí deň každá pracovná zmena odslúži 24 hodín a následne má dva dni voľna. V žalovanom období od apríla 2021 do februára 2024 vrátane, len v rámci samotnej určenej služobnej pohotovosti priamo nadväzujúcej na výkon zmenovej služby odpracoval žalobca 1952,48 hodín určenej služobnej pohotovosti spolu s nariadenou pohotovosťou až 2009,56 hodín, pričom žiadna z nich mu nebola započítaná do pracovného času. Nezapočítanie služobnej pohotovosti do pracovného času je v rozpore s článkom 2 ods. 1 smernice a konštantnou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj „SD EÚ“). V dôsledku nezapočítania služobnej pohotovosti do pracovného času dochádzalo opakovane k prekročeniu priemerného týždenného pracovného času ustanoveného v článku 6 písm. b)

smernice. Opakovaným prekračovaním maximálnej hranice pracovného času utrpel žalobca negatívnu ujmu na svojich osobnostných právach, keď nemal dostatok voľného času nielen na fyzický odpočinok, ale aj na trávenie času so svojimi najbližšími, či iné aktivity; porušovaním článku 6 písm. b) smernice bolo porušované aj základné právo žalobcu na ochranu zdravia, ktoré je ako jedno z najvýznamnejších osobnostných práv zakotvené v článku 40 Ústavy Slovenskej republiky a k porušovaniu základného práva žalobcu na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky podľa článku 36 Ústavy SR. I keď výšku náhrady nemajetkovej ujmy vypočítaval podľa počtu hodín určenej služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času a peňažnej náhrady, ktorá sa mu za službu pohotovosti poskytuje, nejde o mzdový nárok, v konaní si uplatňuje náhradu škody voči členskému štátu Európskej únie.

1.1 Súd prvej inštancie zistil, že žalobca pracuje už 13 rokov v hasičskom zbore na hasičskej stanici v Detve. Žije s priateľkou, majú spolu tri deti a všetok voľný čas sa snaží venovať im. Jeho syn hráva futbal, dcéra chodí na tanečnú, deti je potrebné vozit' na tréningy, zápasy a podobne. Priateľka žalobcu je zamestnaná v bežnom pracovnom čase, takže prakticky sú spolu cez víkendy, ale aj počas nich žalobcovi často vyjde služba, preto majú malý časový priestor na seba. Bývajú v rodinnom dome, ktorý dorábajú. Uvedené pracovné nasadenie aktuálne nemá závažný vplyv na jeho zdravotný stav, napriek tomu sa rozhodol podať žalobu o náhradu škody z dôvodu, že takmer tretina času stráveného na pracovisku sa mu do pracovného času nezapočítava.

1.2 Súd prvej inštancie námietku žalovaného o nedostatku miestnej a kauzálnej príslušnosti Okresného súdu Zvolen vyhodnotil podľa § 19, § 40, § 42, § 43 Civilného sporového poriadku ako nedôvodnú, s poukazom na články smernice 2003/88/ES vyslovil, že základ nároku žalobcu je daný, pretože nezapočítaním neaktívnej časti služobnej pohotovosti do pracovného času žalobcu došlo k porušeniu článku 2 smernice, prekročením maximálneho prípustného 48 hodinového priemerného pracovného času za týždeň došlo aj k porušeniu článku 6 písm. b) smernice. Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore podľa názoru súdu prvej inštancie neobsahuje žiadne mechanizmy, ktoré by zabezpečili, že nebude prekračovaný 48 hodinový týždenný pracovný čas v každom období dvoch po sebe nasledujúcich pevných referenčných období, čo znamená, že cieľ smernice zabezpečiť, že nebude prekračovaný maximálny týždenný pracovný čas nad 48 hodín týždenne pre každé obdobie 7 dní naplnený nebol. Pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného v spore odvodil súd prvej inštancie z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. O tejto predbežnej otázke existuje už stabilná rozhodovacia prax súdov prvo aj druhoінштанčných.

1.3 Súdny dvor Európskej únie ustálil, že náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením komunitárneho práva zo strany členského štátu musí byť adekvátne spôsobenej škode. Rozsah odškodnenia má vyplývať z vnútroštátneho právneho poriadku. Slovenská právna úprava neobsahuje pravidlá na odškodňovanie jednotlivcov pri porušovaní práva Európskej únie. V zmysle § 853 za použitia analógie posúdil súd prvej inštancie nároky žalobcu podľa § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka vzťahujúce sa na právo na ochranu osobnosti. Pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy prevzal súd prvej inštancie údaje uvádzané žalobcom, koľko v tom ktorom období odpracoval hodín služobnej pohotovosti, ktoré vynásobil rozdielom peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 1 a § 122 ods. 2 o zákona o Hasičskom a záchrannom zbore príslúchajúcej za jednu hodinu odpracovanej služobnej pohotovosti. Takto určenú náhradu nemajetkovej ujmy považoval súd prvej inštancie za primeranú ujme vzniknutej žalobcovi a porovnateľnú s náhradami priznávanými v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici iným príslušníkom Hasičského a záchranného zboru.

1.3 K ostatným námietkám žalovaného voči uplatnenému nároku odkázal na svoje skoršie rozhodnutie sp. zn. 18C/25/2023 potvrdené rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/100/2023, na ktorých zotrúva a nepovažuje za potrebné ich opakovať.

1.4 O povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok s prihliadnutím na úspech žalobcu v konaní.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu napadol odvolaním žalovaný s použitím odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku namietajúc porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces a existenciu vady konania spočívajúcej v nedostatočnom a nepresvedčivom odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie, nesprávne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci.

2.1 Žalobca uvádzal, že sa v tomto konaní domáha voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť porušením práva Európskej únie k jeho ujme v dôsledku nesprávneho prebratia smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky v podobe zákona č. 315/2001 Z. z. Žalovaný je toho názoru, že všeobecnému súdu Slovenskej republiky nie je zverená právomoc

posudzovať súlad slovenských zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky so smernicou Európskej únie. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Nevzal do úvahy potrebu rozlišovania medzi prebratím smernice a aplikáciou smernice a následne nesprávnym právnym posúdením aplikoval tento záver na vznik zodpovednosti žalovaného za porušenie predpisov v procese preberania následnej aplikácie smernice. Žalobca v žalobe pripúšťa, že zákon č. 315/2001 Z. z. výslovne neustanovuje, že služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby je považovaná za súčasť ich služobného času ani neobsahuje ustanovenie stanovujúce dĺžku týždenného pracovného času na 48 hodín. Žalovaný sa domnieva, že táto skutočnosť neznamená, že by smernica bola do zákona č. 315/2001 Z. z. prebratá nesprávne, aj keby sa na prípad žalobcu vzťahovala. Žalovaná Slovenská republika pri prebratí smernice de facto neporušila žiadne predpisy, preto pri absencii protiprávneho konania nemohla vzniknúť žiadna škoda ani zodpovednosť žalovaného za nároky, ktoré si žalobca uplatňuje v tomto súdnom konaní, navyše, ak vyplývajú z pracovnoprávneho vzťahu.

2.2 Nárok na náhradu škody za porušenie práva Európskej únie môže podľa judikatúry SD EÚ vzniknúť len za splnenia troch podmienok (cieľom porušenej právnej normy Európskej únie je priznať jednotlivcom práva, porušenie je dostatočne závažné a medzi týmto porušením a škodou spôsobenou jednotlivcom existuje príčinná súvislosť) a žalobca neosvedčil, že mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. Žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil škodu, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol odmeňovaný. Počas tejto služobnej pohotovosti je pracovník povinný byť v zariadení zamestnávateľa alebo mimo neho a byť pripravený na výkon práce na požiadanie svojho zamestnávateľa, avšak pokiaľ nie je služobný zásah nariadený, žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. Pokiaľ súd prvej inštancie napriek všetkým námietkam žalovaného dospel k záveru, že služobná pohotovosť, ktorú vykonáva žalobca a za ktorú je riadne odmeňovaný je pracovným časom a teda sa má zarátavať do pracovného fondu samo o sebe nie je dôvodom na priznanie nároku na náhradu škody. Žalobca nevyvinul žiadnu iniciatívu, aby rozsah škody obmedzil.

2.3 Rozhodujúcou skutočnosťou pre zistenie, či boli porušené články smernice 2003/88/ES nie je plán služieb hasičských jednotiek, ale to, koľko času konkrétny príslušník skutočne strávil vykonaním štátnej služby za týždeň priemerne v rámci konkrétneho referenčného obdobia. Bolo preto potrebné vypočítať čas, ktorý žalobca naozaj strávil vykonávaním štátnej služby, prípadne v služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcej na vykonávanie štátnej služby v rámci rozvrhnutia služobného času. Spôsobom výpočtu náhrady nemajetkovej ujmy žalobca žiada akési odškodnenie vo forme vyplatenia peňažnej náhrady doplatku na mzde, nie náhrady nemajetkovej ujmy. Pri výpočte náhrady nemajetkovej ujmy nevychádzal žalobca iba z počtu hodín, ktorými došlo k prekročeniu 48 hodinového týždenného pracovného času, ale zo všetkých hodín odpracovanej služobnej pohotovosti, teda aj z tých, ktorými maximálny týždenný pracovný čas prekročený nebol. Pre účely tohto konania je predsa právne irelevantné, koľko hodín služobnej pohotovosti žalobca odpracoval, relevantné je iba to, či a v akej miere bol prekročený maximálny 48 hodinový pracovný čas. Práve z uvedeného vyplýva, že si žalobca uplatňuje mzdové nároky, ktoré si mohol uplatniť len voči svojmu zamestnávateľovi. Judikatúra súdneho dvora nebráni tomu, aby služobná pohotovosť bola rozdielne ohodnotená oproti výkonu štátnej služby. Odvolacie súdy z iných krajov Slovenskej republiky judikovali, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je ekvivalentnom straty na zárobku, ktorú žalobcovia (hasiči) utrpeli v dôsledku nesprávneho prebratia smernice a ustúpili od priznávania náhrady nemajetkovej ujmy vyčíslenej spôsobom, ako to činí žalobca v tomto konaní. Svoj názor v týchto veciach by mal zmeniť aj Krajský súd v Banskej Bystrici. Žalovaný považuje priznanú náhradu nemajetkovej ujmy súdom prvej inštancie za neprimeranú s porovnaním výšky náhrad priznávanej obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s ujmomou žalobcu podstatne vyššia.

2.4 Žalobca ani neuviedol, v čom údajný neoprávnený zásah žalovaného do jeho práv spočíval. Nestačí, že zásah mohol vyvolať určitú reakciu, ale musí aj konkrétnu reakciu v živote fyzickej osoby vyvolať, čo v prípade žalobcu absentuje. Žalovaný navrhuje zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietnuť.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného odmietol celú argumentáciu žalovaného a žiadal potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Ak by mala byť správna právna argumentácia žalovaného o tom, že vnútroštátny súd nie je oprávnený posudzovať, či konkrétny vnútroštátny právny predpis je alebo nie je rozpore s úniovým právom, tak by Súdny dvor Európskej únie nikdy nemohol vydať judikát v precedentnej veci Simmenthal, ako ani ďalšie neskoršie rozhodnutia, ktoré majú v záveroch tohto judikátu svoj podklad. Súdny dvor Európskej únie vo svojej konštantnej judikatúre

výslovne vyžaduje od vnútroštátnych súdov, aby správnosť prebratia smerníc kontrolovali, keďže takáto činnosť predstavuje základný kameň, na ktorom je postavená doktrína súdneho dvora o priamych a nepriamych účinkoch a aplikovateľnosti predpisov únieového práva vnútroštátnymi orgánmi členského štátu. Vnútroštátny súd má pri rozhodovaní o individuálnom nároku jednotlivca na náhradu škody vzniknutej porušením únieového práva právomoc posudzovať, či vnútroštátna právna norma je v súlade s predpisom únieového práva. V rozsudku C-429/09 Günter Fuß Súdny dvor Európskej únie potvrdil, že práve vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby posúdil, či existuje príčinná súvislosť medzi porušením článku 2 ods. 1 a článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES a škodou vo forme straty času odpočinku, z čoho je zrejmé, že k takémuto posudzovaniu by vnútroštátny súd nemohol pristúpiť v prípade, ak by nemal právo posudzovať súlad vnútroštátneho právneho predpisu s predpisom únieového práva a teda aj to, či bol predpis únieového práva prevzatý do vnútroštátneho právneho poriadku správne.

3.1 Žalobca sa podanou žalobou domáha náhrady škody vzniknutej porušením únieového práva a to konkrétne práva na maximálny pracovný čas, ku ktorému došlo v dôsledku nesprávneho prebratia smernice a neuplatňuje si mzdové nároky, ako to tvrdí žalovaný. Žalobcovi nevznikla škoda v súvislosti s aplikáciou smernice jeho služobným úradom, ale dôvodom vzniku samotnej škody bola práve nesprávna transpozícia smernice do zákona č. 315/2001 Z. z., ktorým sa riadi služobný pomer žalobcu. Služobný úrad je viazaný právnym predpisom, zákonom o Hasičskom a záchrannom zbore a je povinný ho aplikovať v takom znení, v akom ho štát prijal. V článku 29 smernice je uvedené, že je adresovaná členským štátom, preto žalovaná Slovenská republika ako členský štát EÚ a adresát smernice nesie zodpovednosť za prijatie všetkých opatrení legislatívnej aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu smernice. Ak si štát túto povinnosť nespĺní, je zodpovedný aj za nesprávnu aplikáciu smernice, pokiaľ k nej došlo v dôsledku jej nesprávneho prebratia.

3.2 Žalovaný prednáša identické námietky voči základu a výške nároku, než ktoré boli prednesené už pred súdom prvej inštancie. Opakovane uvádza, že v čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje aktívna činnosť a počas takejto pohotovosti môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, čím žalovaný popiera, že služobná pohotovosť hasičov sa má považovať za pracovný čas. Žalovaným naznačované posúdenie času pohotovosti a času odpočinku je v rozpore s judikatúrou SD EÚ, od záväzného výkladu smernice Súdnym dvorom Európskej únie ohľadne právneho posúdenia takej služobnej pohotovosti, o akú ide aj v prípade žalobcu, nie je možné sa odchýliť.

3.3 Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určil žalobca podľa počtu hodín odpracovanej, avšak do pracovného času nezapočítanej určenej služobnej pohotovosti z dôvodu, že práve nepovažovaním služobnej pohotovosti za pracovný čas bol porušovaný článok 2 ods. 1 smernice a následne v dôsledku nezapočítania služobnej pohotovosti do pracovného času bol prekračovaním maximálneho týždenného pracovného času porušovaný aj článok 6 písm. b) smernice. Vyčíslenie výšky požadovanej náhrady škody vo väzbe na rozsah priznávanej pracovnej odmeny spôsobom, ako to bolo uplatnené v žalobe, predstavuje len orientačné východisko, kritérium, ktoré umožňuje súdu posúdiť, či uplatnená výška náhrady zodpovedá požiadavke primeranosti. Za neakceptovateľné žalobca považuje, že žalovaný štát, ktorý porušuje dlhoročne svoje povinnosti a vedome nerieši a udržiava ním vyvolaný protiprávny stav vyčíta jednotlivcovi – žalobcovi, že sa domáha odškodnenia ujmy, ktorá mu reálne vznikla a za ktorú zodpovedá štát na základe zásady absolútnej objektívnej zodpovednosti. Je to totiž len žalovaný, ktorý má jediný reálne všetky materiálne a formálne prostriedky ako zabezpečiť, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu. Upustenie od neoprávneného zásahu môže štát zabezpečiť výlučne tak, že konečne prijme všetky potrebné legislatívne a vecné opatrenia v prvom rade rozšírením počtu hasičov a následne aj novelizáciou zákona o Hasičskom a záchrannom zbore, ktorých prostredníctvom budú reálne dosahované všetky ciele sledované smernicou, vrátane započítania služobnej pohotovosti do pracovného času a rozvrhnutím služobného času hasičov tak, aby bol dodržiavaný maximálny 48 hodinový týždenný pracovný čas. Žalovaný tento protiprávny stav nerieši. Z jeho postoja sa javí, že napriek žalobám a priznaným náhradám hasičom sa štátu z finančného hľadiska stále oplatí porušovať práva hasičov namiesto toho, aby vyčlenil rozpočtové prostriedky na rozšírenie počtu hasičov. Tvrdenie, že som sa mohol podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka domáhať upustenia od zásahu do mojich práv zo strany štátu považujem za zavádzajúce a vzhľadom na okolnosti prípadu úplne popierajúce logiku veci. Žalobou o náhradu nemajetkovej ujmy dosiahne žalobca aspoň čiastočné odškodnenie za porušovanie jeho práv s negatívnymi následkami na každodenný mimopracovný život, ktorý spočíval v tom, že sa žalobca nemohol venovať deťom a partnerke, nemohol poskytnúť nevyhnutnú pomoc matke v čase jej choroby, či dokončovaniu svojho rodinného domu alebo mimopracovným aktivitám. Pokiaľ žalovaný opakovane namietka, že žalobca nepreukázal zásah do súkromného a rodinného života, do medziľudských vzťahov a nepriaznivosť zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodňovala výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje,

poukazuje žalobca na rozhodnutie SD EÚ vo veci C-243/09 Günter Fuß, podľa ktorého už len samotná strata času odpočinku je sama o sebe bez ďalšieho dôvodu na priznanie nároku na náhradu škody porušením článku 6 písm. b) bez toho, aby k tomu následku musel pristúpiť aj akýkoľvek ďalší prípadný následok na osobnostných právach žalobcu z hľadiska vnútroštátneho práva.

3.4 Žalovaný dlhoročne vedome udržiava protiprávny stav na úkor svojich vlastných občanov. Prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch má spĺňať nielen samotnú satisfakčnú, ale aj preventívnu a sankčnú funkciu, teda má odradiť porušovateľa od protiprávneho konania a takýmto spôsobom zabezpečovať aj generálnu prevenciu pred pokračovaním v porušení práva, preto musí byť sankcia aspoň trochu dôrazná a dostačujúca.

4. V podaní z 20.11.2024 žalovaný iba odkázal na predchádzajúcu argumentáciu prednesenú v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolaní.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 ods. 1 C. s. p. po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C. s. p.) v celom rozsahu a prieskume postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie z hľadiska žalovaným uplatnených odvolacích námietok v súlade s § 379 a § 380 C. s. p. dospel k názoru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné ani čiastočne, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil ako vecne správny.

6. Žalovaný v odvolaní odcitoval odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku, ale existenciu vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci žiadnym spôsobom nekonkretizoval. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku o nesprávne zistenom skutkovom stave možno vzťahovať tú časť odvolania žalovaného, kde tvrdí, že žalobca nepreukázal vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Nesprávne právne posúdenie vidí žalovaný v otázke posúdenia pasívnej vecnej legitímácie žalovaného a možnosti priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške uvedenej v rozhodnutí súdu prvej inštancie žalobcovi.

7. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu s odôvodnením, že smernica 2003/88/ES nebola do zákona č. 315/2001 Z. z. správne transponovaná, keď zákon o Hasičskom a záchrannom zbere umožňuje zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti hasiča do služobného času a rozvrhnúť služobný čas žalobcu tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú článkom 6 písm. b) smernice. S názorom súdu prvej inštancie odvolací súd súhlasí.

8. Hoci už v odvolaní žalovaný nevznáša konkrétne námietky voči vyčíslenej náhrade nemajetkovej ujmy žalobcom, pre posúdenie dôvodnosti odvolania žalovaného bolo potrebné zaoberať sa tým, či dospel súd prvej inštancie k správne názoru, že v rozhodnom období, za ktoré požaduje žalobca náhradu nemajetkovej ujmy dochádzalo opakovane k prekročeniu maximálne prípustného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b) smernice práve z dôvodu, že žalovaný nezapočítal neaktívnu časť služobnej pohotovosti do pracovného času žalobcu (porušenie článku 2 ods. 1 smernice).

8.1 Žalovaný predložil v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vlastný výpočet priemerného týždenného služobného času žalobcu v sledovaných referenčných obdobiach. Za referenčné obdobia bez akéhokoľvek vysvetlenia označil 6 mesačné obdobia začínajúce aprílom 2021, ktorý je prvým mesiacom označeným žalobcom ako obdobie, za ktoré požaduje náhradu nemajetkovej ujmy. Keďže zákon o Hasičskom a záchrannom zbere neurčuje, kedy začína a kedy končí 6 mesačné obdobie, v rámci ktorého by mal zamestnávateľ žalobcovi či iným príslušníkom Hasičského a záchranného zboru podľa § 86 zákona č. 315/2001 Z. z. rozvrhovať služby tak, aby týždenný 48 hodinový pracovný čas bol dodržaný, akceptuje odvolací súd pre účely tohto súdneho konania určenie referenčných období zhodne s obdobím, za ktoré požaduje žalobca náhradu nemajetkovej ujmy (vždy od apríla do septembra a od októbra do marca nasledujúceho roku), i keď takýto postup nemožno považovať za správny, pretože ak je určenie referenčných období na ľubovôli žalovaného, môže si žalovaný zvoliť referenčné obdobia tak, aby výsledok zodpovedal jeho argumentácii o neprekročení limitu týždenného pracovného času napr. takým zoskupením mesiacov, aby výsledok nepotvrdzoval žalobcom tvrdené porušenie jeho práv na 48 hodinový pracovný čas.

9. Súd prvej inštancie prevzal tvrdenia žalobcu o prekročení maximálneho týždenného pracovného času v žalovanom období opakovane bez toho, aby sám kontrolné prepočty uskutočnil, hoci žalovaný už v priebehu prvoinštančného konania namietal nesprávnosť výpočtov žalobcu okrem iného aj

z dôvodu, že prepočty priemerného týždenného pracovného času neboli uskutočnené za 6 mesačné obdobia. Odvolací súd je povinný podľa § 387 ods. 3 Civilného sporového poriadku zaoberať sa aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Vzhľadom na tento zákonný príkaz odvolací súd skontroloval z údajov dostupných zo spisu, či v žalovanom období dochádzalo a v akom rozsahu k prekročovaniu maximálneho týždenného pracovného času žalobcu. Za základ pre svoje výpočty vzal odvolací súd údaje o počte odpracovaných hodín služobnej činnosti a služobnej pohotovosti uvádzané vo výplatných páskach žalobcu a bez odpočtu neutrálnych dní ich vydělil počtom týždňov pripadajúcich na jednotlivé mesiace, keď zákon č. 315/2001 Z. z. neurčuje, kedy začína a kedy končí 6 mesačné obdobie, v rámci ktorého by mal zamestnávateľ žalobcovi či iným príslušníkom Hasičského a záchranného zboru podľa § 86 zákona č. 315/2001 Z. z. rozvrhovať služby tak, aby týždenný 48 hodinový pracovný čas bol dodržaný. Žalobca nesprávne do svojho vzorca na výpočet priemerného týždenného pracovného času dosadzoval údaje o fonde pracovného času, ktorý nepredstavuje veličinu vyjadrujúcu skutočne odpracovaný čas, ale plánovaný, do ktorého sa započítavajú aj neutrálne dni určené v článku 16 písm. b) smernice. Bez odpočtu neutrálnych dní sa podľa priloženej tabuľky č. 1 javí, že v období od apríla 2021 do februára 2024 opakovane dochádzalo k prekročeniu maximálneho týždenného pracovného času 48 hodín (pozri stĺpec počet hodín pripadajúcich na týždeň – v mesiacoch 7/2021, X/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX, XX/XXXX).

Tabuľka č. 1

Mesiac	Hodiny služobnej činnosti	Hodiny služobnej pohotovosti	Hodiny odpracované	Spolu	Počet týždňov na týždeň	Počet hodín pripadajúcich
04/2021	119,00	56,00	175,00	4,20	41,67	
05/2021	114,00	42,00	156,00	4,40	35,45	
06/2021	131,00	47,00	178,00	4,20	42,38	
07/2021	170,00	70,00	240,00	4,40	54,55	
08/2021	85,67	63,00	148,67	4,40	33,79	
09/2021	175,00	73,50	248,50	4,20	59,17	
Spolu	794,67	351,50	1146,17	25,80	44,43	
6 mesačné obdobie						
10/2021	149,50	63,00	212,50	4,40	48,30	
11/2021	121,00	49,00	170,00	4,20	40,48	
12/2021	154,70	56,00	210,70	4,40	47,89	
01/2022	145,97	62,03	208,00	4,40	47,27	
02/2022	103,85	47,15	151,00	4,00	37,75	
03/2022	140,03	60,97	201,00	4,40	45,68	
Spolu	815,05	338,15	1153,20	25,80	44,70	
6 mesačné obdobie						
04/2022	124,00	63,00	187,00	4,20	44,52	
05/2022	148,50	64,00	212,50	4,40	48,30	
06/2022	94,17	70,84	165,01	4,20	39,29	
07/2022	160,00	80,00	240,00	4,40	54,55	
08/2022	64,00	32,00	96,00	4,40	21,82	
09/2022	114,83	65,17	180,00	4,20	42,86	
Spolu	705,50	375,01	1080,51	25,80	41,88	
6 mesačné obdobie						
10/2022	32,00	24,00	56,00	4,40	12,73	
11/2022	114,83	53,17	168,00	4,20	40,00	
12/2022	147,50	72,00	219,50	4,40	49,89	
01/2023	131,98	61,35	193,33	4,40	43,94	
02/2023	105,50	56,00	161,50	4,00	40,38	
03/2023	144,73	63,27	208,00	4,40	47,27	
Spolu	676,54	329,79	1006,33	25,80	39,01	
6 mesačné obdobie						
04/2023	112,00	48,00	160,00	4,20	38,10	

05/2023	100,00	40,00	140,00	4,40	31,82
06/2023	128,50	56,00	184,50	4,20	43,93
07/2023	161,82	77,82	239,64	4,40	54,46
08/2023	71,50	32,00	103,50	4,40	23,52
09/2023	90,10	40,00	130,10	4,20	30,98
Spolu	663,92 €	293,82	957,74	25,80	37,12
6 mesačné obdobie					
10/2023	152,00	72,00	224,00	4,40	50,91
11/2023	131,50	56,00	187,50	4,20	44,64
12/2023	154,00	64,00	218,00	4,40	49,55
01/2024	147,58	68,42	216,00	4,40	49,09
02/2024	137,00	64,00	201,00	4,14	48,55
Spolu	722,08 €	324,42	1046,50	21,54	48,58
6 mesačné obdobie					

10. Z plánu služieb žalobcu za rozhodné obdobie odvolací súd zistil, akú činnosť žalobca v ten ktorý deň vykonával, kedy mal dovolenku, kedy sa zúčastnil školenia či rekondičného pobytu. Za výkon práce v zmysle článku 2 ods. 1 smernice sa považuje aj účasť na školeniach a povinných rekondičných pobytach absolvovaných žalobcom v zariadení určenom zamestnávateľom. Pre účely výpočtu priemerného pracovného času žalobcu v tejto veci akceptoval odvolací súd názor žalovaného, že ak zákon o Hasičskom a záchrannom zbore ani smernica neurčujú počiatok a koniec referenčných období, možno v spore (ako je tento) zisťovať, či bol dodržaný maximálny týždenný pracovný čas v žalovanom období tak, že sa tento rozdelí na 6 mesačné obdobia. Rovnako ako žalovaný vo svojich výpočtoch na č. I. 161 spisu zohľadnil odvolací súd neutrálne dni podľa článku 16 písm. b) smernice a ako výkon práce žalobcovi započítal tie isté položky ako žalovaný (vo vyjadrení žalovaného na č. I. 153 je uvedené, že sa do pracovného času hasiča započítava výkon štátnej služby, služobná pohotovosť, školenia, zvyšovanie kvalifikácie a rekondičné pobyty). Za neutrálne dni sa považujú dovolenky uvádzané v pláne služieb pod skratkou DOV, práceneschopnosť pod skratkou PN a covidová práceneschopnosť pod skratkou PNK (článok 16 písm. b) smernice 2003/88/ES). Z výpisu o činnosti žalobcu z plánu služieb za žalované obdobie od 04/2021 do 02/2024 zistil odvolací súd počet neutrálnych dní za to ktoré 6 mesačné obdobie. Za prvé 6 mesačné obdobie 04/2021 až 09/2021 je potrebné odpočítať 13 dní, za 6 mesačné obdobie od 10/2021 do 03/2022 – 5 dní a 6 mesačné obdobie od 04/2022 do 09/2022 - 8 dní, za ďalšie 6 mesačné obdobie od 10/2022 do 03/2023 – 12 neutrálnych dní, za obdobie od 04/2023 do 09/2023 – 6 neutrálnych dní a za posledné iba 5 mesačné obdobie podľa žaloby od 10/2023 do 02/2024 – 5 dní. Žalovaný vo svojich výpočtoch o priemernom týždennom služobnom čase žalobcu za žalované obdobie dospel k iným výsledkom než odvolací súd, čo je spôsobené tým, že žalovaný počty vykazovaných hodín pracovnej pohotovosti u žalobcu delí na hodiny odslúženej nočnej pohotovosti, čas výjazdu počas pohotovosti, čas zásahu po ukončení služobného dňa, aktívnu časť služobnej pohotovosti a nie všetky takto rozčlenené hodiny pohotovosti započítava do celkového počtu skutočne odslúžených hodín. Naproti tomu odvolací súd vychádzajúc z výplatných pások spočítal vykazované hodiny služobnej činnosti, hodiny služobnej pohotovosti, ktoré spolu dávajú odpracované hodiny v mesiaci a k týmto hodnotám za každé 6 mesačné obdobie pripočítal hodiny strávené na školeniach a rekondičných pobytach, ktoré sa podľa článku 2 ods. 1 smernice považujú za pracovný čas.

11. Z plánu služieb za žalované obdobie od 04/2021 do 02/2024 boli zistené tieto údaje:

Tabuľka č. 2

Mesiac	Neutrálne dni
Druh vykonávanej činnosti podľa počtu hodín a dôvod podľa článku neprítomnosti v práci po mesiacoch 16 písm. b) smernice 2003/88/ES	

04/2021 žalobcovi sa v riadku S vykazuje 170:00 odpracovaných hodín služobnej činnosti, v riadku P pod stĺpcom PR 49:00 hodín odpracovanej pohotovosti; v období od 01. – 06.04. bol PNK, na pracovný deň pripadajú 4 dni, jeden deň sa vykazuje neprítomnosť pre SVP. 4x PNK

05/2021 v riadku S sa vykazuje žalobcovi 152:24 odpracovaných hodín služobnej činnosti, v riadku P 42:00 odslúžených hodín pohotovosti v stĺpci PR; jeden deň sa vykazuje žalobcovi neprítomnosť pre SRP, 2x pre DOD.

06/2021 v riadku S má žalobca vykázanych 153:00 odpracovaných hodín služobnej činnosti, v riadku P 47:00 odpracovaných hodín pracovnej pohotovosti v stĺpci PR; jeden deň má vykázanu neprítomnosť pre VS, jeden deň LEK a jeden deň SRP.

07/2021 hodiny služobnej činnosti, ktoré odpracoval podľa riadku S sú súčtom 187:00, hodiny odpracovanej pohotovosti podľa riadku P 70:00 v stĺpci PR; jeden deň čerpal DOV. 1x DOV

08/2021 v riadku S sa vykazujú hodiny služobnej činnosti 161:30, v riadku P 63:00 hodín pracovnej pohotovosti v stĺpci PR; v období od 18. – 27.08. čerpal žalobca DOV, pracovné dni v počte 8, jeden deň neprítomný pre LEK. 8x DOV

09/2021 v riadku S sa žalobcovi vykazuje 175:00 hodín odslúženej služobnej činnosti, v riadku P 73:30 hodín pracovnej pohotovosti pod stĺpcom PR.
6 mesačný súčet neutrálnych dní 13 dní

10/2021 v riadku S sa žalobcovi vykazuje 155:00 odpracovaných hodín služobnej činnosti, v riadku P pod stĺpcom PR 63:00 odslúžených hodín pohotovosti.

11/2021 podľa riadku S odslúžil žalobca 136:00 hodín služobnej činnosti, podľa riadku P stĺpec PR aj 49:00 hodín pracovnej pohotovosti; čerpal 1 deň DOV. 1x DOV

12/2021 v riadku S vykázanych odslúžených 188:42 hodín služobnej činnosti, v riadku P 61:35 hodín pracovnej pohotovosti; žalobca čerpal jeden deň DOV a 1x má neprítomnosť pod symbolom VS. 1x DOV

01/2022 v riadku S sa vykazuje 160:00 hodín odpracovanej služobnej činnosti, v riadku P 62:02 hodín pracovnej pohotovosti pod stĺpcom PR; neprítomnosť v práci 1x DOS a 1x VS.

02/2022 odpracované hodiny služobnej činnosti podľa riadku S 151:00, odslúžené hodiny pohotovosti podľa riadka P 47:09; neprítomnosť v práci 2x DOV, 1x SRP.
2x DOV

03/2022 v riadku S vykázanych 177:00 odslúžených hodín služobnej činnosti, v riadku P odpracovaných 60:58 hodín pohotovosti; neprítomnosť v práci 1x DOV, 1x LEK.
1x DOV

6 mesačný súčet neutrálnych dní 5 dní

04/2022 podľa riadku S odpracoval žalobca 171:00 hodín služobnej činnosti a podľa riadku P stĺpec PR 62:45 hodín pracovnej pohotovosti; zúčastnil sa školenia v štyroch pracovných dňoch a jeden deň čerpal DOS.

05/2022 podľa riadku S odpracoval žalobca 152:30 hodín služobnej činnosti, podľa riadku P odslúžil 64:00 hodín pracovnej pohotovosti; 1x neprítomný v práci pre VS.

06/2022 podľa riadku S odslúžil žalobca 156:00 hodín služobnej činnosti a v riadku P sa mu vykazuje 70:50 hodín pracovnej pohotovosti v stĺpci PR, 1x čerpal DOV, 3x DOD.
1x DOV

07/2022 v riadku S vykázaných 160:00 odpracovanej služobnej činnosti, v riadku P v stĺpci PR odslúžených 80:00 hodín služobnej pohotovosti.

08/2022 v riadku S sa vykazuje odslúžených 176:00 hodín, v riadku P 32:00 hodín pracovnej pohotovosti pod stĺpcom PR; žalobca čerpal 7 dní DOV.
7x DOV

09/2022 v riadku S sa žalobcovi vykazuje 167:30 odpracovaných hodín, v riadku P 65:10 hodín pohotovosti v stĺpci PR; žalobca sa zúčastnil školenia v 5 pracovných dňoch, jeden deň čerpal DOS.

6 mesačný súčet neutrálnych dní 8 dní

10/2022 v riadku S sa žalobcovi vykazuje 156:30 hodín služobnej činnosti, v riadku P odslúžených 24:00 hodín pohotovosti v stĺpci PR; od 02.10. – 11.10. bol žalobca PNK, jeden deň sa mu vykazuje neprítomnosť SVP a rekondičný pobyt absolvoval v období od 20.10. do 31.10. a z týchto na pracovné dni pripadlo 8 dní. 7x E.

XX/XXXX v riadku S vykázaných 159:00 hodín odpracovaných, v riadku P odslúžených 53:10 hodín pracovnej pohotovosti; dva dni sa vykazuje žalobcovi v dňoch utorok a streda účasť na rekondičnom pobyte, jeden deň DOV, jeden deň DOS.
1x DOV

12/2022 v riadku S počet odpracovaných hodín 163:30, v riadku P odslúžených 71:53 hodín služobnej pohotovosti pod stĺpcom PR, jeden deň sa vykazuje lekárske vyšetrenie.

01/2023 riadok S odslúžených 176:00 hodín služobnej činnosti, v riadku P pod stĺpcom PR odslúžených 61:21 hodín pohotovosti; žalobca čerpal dva dni DOV, jeden deň DOS. 2x DOV

02/2023 podľa riadku S odslúžil žalobca 153:30 hodín služobnej činnosti a podľa riadku P 56:00 hodín pracovnej pohotovosti pod stĺpcom PR; čerpal 1x DOV a 1x má vykázanú neprítomnosť SVP. 1x DOV

03/2023 v riadku S sa uvádza 166:00 hodín odpracovanej služobnej činnosti, v riadku P 63:16 hodín pracovnej pohotovosti pod stĺpcom PR; žalobca čerpal 1x DOV.
1x DOV

6 mesačný súčet neutrálnych dní 12 dní

04/2023 v riadku S sa žalobcovi vykazuje odslúžených 165:30 hodín služobnej činnosti, v riadku P 48:00 pracovnej pohotovosti v stĺpci PR; žalobca sa zúčastnil rekondičného pobytu v období od 24. – 30.04., z čoho 5 dní pripadá na pracovný týždeň, 1x čerpal DOS a 1x neprítomný pre VS

05/2023 podľa riadku S odpracoval žalobca 153:30 hodín služobnej činnosti, v riadku P sa mu vykazuje 40:00 hodín odpracovanej pohotovosti; žalobca bol na rekondičnom pobyte v období od 01. – 07.05., z čoho 5 dní pripadlo na pracovný týždeň, 1x neprítomný pre LEK a 1x neprítomný pre VS.

06/2023 v riadku S sa vykazuje žalobcovi 160:30 hodín odpracovaných, v riadku P odslúžených 56:00 hodín pracovnej pohotovosti v stĺpci PR; žalobca čerpal 1x DOV a 1x bol u LEK. 1x DOV

07/2023 podľa riadku S odslúžil žalobca 152:30 hodín služobnej činnosti, podľa riadka P 77:49 hodín pracovnej pohotovosti.

08/2023 v riadku S vykázaných 151:30 odslúžených hodín, v riadku P 32:00 hodín pracovnej pohotovosti pod stĺpcom PR; DOV čerpal žalobca v rozsahu 4 dní a 1x má vykazané DOS, 1x NV. 4x DOV

09/2023 v riadku S vykázaných 153:30 hodín odpracovaných, v riadku P odslúžených 40:00 hodín pohotovosti v stĺpci PR; žalobca čerpal 1x DOS, 1x DOV, 1x DOD a 1x neprítomnosť v práci pre SRP. 1x DOV

6 mesačný súčet neutrálnych dní 6 dní

10/2023 v riadku S vykázaných 184:00 odpracovaných hodín, v riadku P odpracovaných 72:00 hodín počas pohotovosti v stĺpci PR; neprítomnosť v práci 1x SVP a 1x DOV. 1x DOV

11/2023 riadok S vykazuje 163:30 odpracovaných hodín, riadok P 54:40 hodín pracovnej pohotovosti s stĺpci PR; žalobca čerpal jeden deň DOV, 1x sa vykazuje neprítomnosť SVP. 1x DOV

12/2023 riadok S vykazuje 170:00 hodín odslúženej služobnej činnosti, riadok P 64:00 odpracovaných hodín pohotovosti v stĺpci PR; 1x čerpal žalobca DOV, 1x LEK a 1x VS. 1x DOV

01/2024 v riadku S vykázaných 160:00 hodín odpracovaných, v riadku P 68:25 hodín pohotovosti v stĺpci PR; žalobca čerpal 1x DOV. 1x DOV

02/2024 v riadku S vykázaných 169:00 hodín odpracovaných, v riadku P odslúžených 64:00 hodín pohotovosti; DOV čerpal žalobca 1x a 1x sa mu vykazuje neprítomnosť SVP. 1x DOV

5 mesačný súčet neutrálnych dní 5 dní

12. Priemerný počet žalobcom odpracovaných hodín za týždeň vypočítal odvolací súd tak, že počet týždňov v mesiaci v tabuľke č. 1 premenil na dni (25,80 týždňa = 180,60 dní, 21,54 týždňa = 150,78 dní), od ktorých v každom 6 mesačnom období odpočítal neutrálne dni a takto získaný počet započítateľných dní na výkon práce žalobcu znovu premenil na týždne, ktorým údajom vydelením počtu odpracovaných hodín vykazovaných žalobcovi vo výplatnej páske, ku ktorým pripočítal hodiny strávené na školeniach a rekondičnom pobyte z dôvodu, že sa tento čas považuje za pracovný čas. Z takto získaného údaja o odpracovanom čase žalobcu po vydelení počtom týždňov pripadajúcich na to ktoré polročné obdobie (po odpočítaní neutrálnych dní) dostal výsledok o priemernom počte odpracovaných hodín za týždeň, z ktorého vyplýva, že priemerný počet odpracovaných hodín za týždeň v období 04/2021 až 09/2021 u žalobcu vyšiel na 47,87; v období 10/2021 do 03/2022 odpracoval žalobca v priemere 45,98 hodín týždenne, v období 04/2022 až 09/2022 odpracoval žalobca priemerne 46,57 hodín týždenne, v období od 10/2022 do 03/2023 vychádza priemerný týždenný pracovný čas žalobcu na 44,90 hodín, v období 04/2023 až 09/2023 je týždenný priemerný počet odpracovaných hodín 41,40 a v poslednom 5 mesačnom období od 10/2023 do 02/2024 je vykázaných žalobcovi 50,26 odpracovaných hodín týždenne v priemere. Tieto výsledky získal odvolací súd nasledovným spôsobom:

V období od – do

04/2021 – 09/2021 zo 180,60 dní (25,80 týždňov) sa odpočíta 13 neutrálnych dní = 167,6 dní : 7 = 23,94 týždňov
1146,17 odpracovaných hodín podľa výplatnej pásky : 23,94 týždňov = 47,87 (priemerný počet odpracovaných hodín za týždeň)

10/2021 – 03/2022 zo 180,60 dní (25,80 týždňov) sa odpočíta 5 neutrálnych dní = 175,60 dní : 7 = 25,08 týždňov
1153,20 odpracovaných hodín podľa výplatnej pásky : 25,08 týždňov = 45,98 (priemerný počet odpracovaných hodín za týždeň)

04/2022 – 09/2022 zo 180,60 dní (25,80 týždňov) sa odpočíta 8 neutrálnych dní = 172,60 dní : 7 = 24,65 týždňov
1080,51 odpracovaných hodín podľa výplatnej pásky + 67,5 dopočítaných hodín za školenie 9x = 1148,01 dopočítaných hodín : 24,65 týždňov = 46,57 (priemerný počet odpracovaných hodín za týždeň)

10/2022 – 03/2023 zo 180,60 dní (25,80 týždňov) sa odpočíta 12 neutrálnych dní = 168,6 dní : 7 = 24,08 týždňov
1006,33 odpracovaných hodín podľa výplatnej pásky + 75 dopočítaných hodín za rekondičný pobyt v rozsahu 10 dní = 1081,33 dopočítaných hodín : 24,08 týždňov = 44,90 (priemerný počet odpracovaných hodín za týždeň)

04/2023 – 09/2023 zo 180,60 dní (25,80 týždňov) sa odpočíta 6 neutrálnych dní = 174,60 dní : 7 = 24,94 týždňov
957,74 odpracovaných hodín podľa výplatnej pásky + 75 dopočítaných hodín za účasť na rekondičnom pobyte 10x = 1032,74 dopočítaných hodín : 24,94 týždňov = 41,40 (priemerný počet odpracovaných hodín za týždeň)

10/2023 – 02/2024 Zo 150,78 dní (21,54 týždňov) sa odpočíta 5 neutrálnych dní = 145,78 : 7 = 20,82 týždňov
1046,50 odpracovaných hodín podľa výplatnej pásky : 20,82 týždňov = 50,26 (priemerný počet odpracovaných hodín za týždeň)

Žalovaný v podaní z 26.07.2024 za referenčné obdobie od apríla 2021 do septembra 2021 vykazuje žalobcovi 1082,667 odpracovaných hodín v 24,286 týždňoch, čo predstavuje 170 dní a jeho priemerný týždenný služobný čas podľa žalovaného je 44,580 hodín týždenne.

Žalovaný v podaní z 26.07.2024 za referenčné obdobie od októbra 2021 do marca 2022 vykazuje žalobcovi 1137,200 hodín služobnej činnosti v 25,286 týždňoch, čo predstavuje 177 dní s tým, že jeho priemerný týždenný služobný čas v tomto období bol 44,974 hodín týždenne.

Žalovaný v podaní z 26.07.2024 za referenčné obdobie od apríla 2022 do septembra 2022 vykazuje žalobcovi 1126 odpracovaných hodín v 25 týždňoch, čo predstavuje 175 dní a jeho priemerný týždenný služobný čas v tomto období vyšiel na 45,040 hodín.

Žalovaný v podaní z 26.07.2024 za referenčné obdobie od októbra 2022 do marca 2023 vykazuje žalobcovi odpracovaných 1091,833 hodín v 24,286 týždňoch, čo predstavuje 170 dní s tým, že jeho priemerný týždenný služobný čas v tomto období je 44,957 hodín týždenne.

Žalovaný v podaní z 26.07.2024 za referenčné obdobie od apríla 2023 do septembra 2023 vykazuje žalobcovi odpracovaných 992,50 hodín v 25,286 týždňoch, čo predstavuje 170 dní s tým, že jeho priemerný týždenný služobný čas v tomto období je 39,251.

Žalovaný v podaní z 26.07.2024 vykazuje v referenčnom období od októbra 2023 do februára 2024 žalobcovi odpracovaných 1100,7 hodín v 21 týždňoch, čo predstavuje 147 dní, z čoho vyšiel priemerný týždenný služobný čas na 47,952 hodín týždenne.

12.1 Ak by sa však 6 mesačné referenčné obdobie počítalo u žalobcu v kalendárnych polrokoch od januára do júna a od júla decembra toho ktorého roku, zmenil by sa výsledok prepočtu odslúžených pracovných hodín žalobcom v priemere za týždeň. Podľa priloženej časti tabuľky č. 1

Mesiac	Hodiny služobnej činnosti	Hodiny pohotovosti	Hodiny odpracované	Spolu	Počet týždňov na týždeň	Počet hodín pripadajúcich
07/2021	170,00	70,00	240,00	4,40	54,55	
08/2021	85,67	63,00	148,67	4,40	33,79	
09/2021	175,00	73,50	248,50	4,20	59,17	
10/2021	149,50	63,00	212,50	4,40	48,30	
11/2021	121,00	49,00	170,00	4,20	40,48	
12/2021	154,70	56,00	210,70	4,40	47,89	
Spolu	855,87	374,50	1230,37	26,00	47,32	

6 mesačné obdobie

Údaje uvedené v časti tabuľky č. 1 však nezohľadňujú neutrálne dni nezapočítateľné do výkonu práce a nezohľadňujú výkon inej činnosti, napr. účasť na školeniach, rekondičných pobytach a podobne. Z tabuľky č. 2, ktorá je už súčasťou odôvodnenia pod bodom 11 vyplýva, že v období 7/2021 až 12/2021 sa pre účely výpočtu priemerného týždenného pracovného času žalobcu musí zohľadniť 11 neutrálnych dní. Ak sa 26 týždňov pripadajúcich na obdobie júl až december 2021 premení na dni (26 x 7), dostaneme výsledok 182 dní. Od nich sa odpočíta 11 neutrálnych dní, výsledok 171 dní sa opäť premení na týždne ($171 : 7 = 24,42$ týždňa) a počet hodín pripadajúcich na jeden týždeň je potrebné vypočítať tak, že súčet odpracovaných hodín služobnej činnosti a služobnej pohotovosti v období 07/2021 až 12/2021, čo je 1230,37 hodín, sa vydelením počtom týždňov 24,42 a výsledok 50,38 hodín týždenne preukazuje, že k prekročovaniu limitu týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b) smernice dochádzalo u žalobcu a že výsledok týchto výpočtov ovplyvňuje to, ako sa stanovia 6 mesačné referenčné obdobia.

13. Z prehľadu výpočtov priemerného počtu odpracovaných hodín za týždeň uskutočneného odvolacím súdom je evidentné, že spôsobom rozvrhnutia služobného času a pohotovostných služieb u žalobcu opakovane dochádzalo k prekročeniu maximálne prípustného týždenného pracovného času podľa smernice 2003/88/ES, čo bolo spôsobené tým, že zákon o Hasičskom a záchrannom zbore umožňoval nezapočítavať hodiny služobnej pohotovosti vykonávané (odslúžené) hasičom v mieste výkonu štátnej služby do služobného času, hoci sa podľa článku 2 ods. 1 smernice aj čas neaktívnej služobnej pohotovosti považuje za pracovný čas definovaný smernicou ako akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi predpismi a/alebo praxou. Porušenie článku 6 písm. b) smernice je dôsledkom nesprávnej transpozície smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z., čo už priznala aj vláda SR (bod 15. tohto rozhodnutia).

14. Rozdielne výsledky pri výpočte priemerného pracovného času žalobcu za každé obdobie 7 dní medzi žalobcom, žalovaným a odvolacím súdom sú spôsobené dosadzovaním rôznych premenných do vzorca na výpočet priemerného pracovného času žalobcu. Výpočty žalovaného predložené súdu prvej inštancie o priemernom týždennom služobnom čase žalobcu na č. l. 159 spisu nie je možné považovať za správne z dôvodu, že žalovaný žiadne hodiny služobnej pohotovosti do celkového počtu odpracovaných hodín žalobcom, teda do jeho pracovného času v rozpore s článkom 2 ods. 2 smernice, nezahrnul. Tento záver vyplýva zo žalovaným vyhotovenej tabuľky, keď počet odslúžených celých zmien násobí 24 hodinami, ku ktorým pripočítava iba počet odslúžených hodín mimo celých zmien a hoci rozpisuje v štyroch stĺpcov, aké činnosti počas hodín služobnej pohotovosti žalobca vykonával, ani jednu hodinu odslúženej služobnej pohotovosti do celkového času skutočne odslúžených hodín v mesiaci nezarátal. Napr. v mesiaci apríl 2021 uvádza žalovaný, že žalobca odslúžil 7 celých zmien x 24 hodín = 168 hodín odslúžených pri plánovaných zmenách, nie sú však zohľadnené hodiny odslúžené počas nočnej pohotovosti v rozsahu 49 hodín. Rovnako tak v máji 2021 žalovaný do celkového počtu skutočne odslúžených hodín v mesiaci zarátal len 6 zmien po 24 hodín, k tomu pripočítal 12,30 hodín odslúžených mimo celých zmien, ignoruje však 42 hodín odslúženej nočnej pohotovosti.

Týmto spôsobom pri výpočte priemerného týždenného pracovného času žalobcu v rozhodnom období postupoval žalovaný v každom mesiaci, preto výsledky jeho prepočtov nie sú absolútne použiteľné.

15. Nesprávnu transpozíciu smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z. potvrdzuje aj novela zákona č. 315/2001 Z. z. schválená Národnou radou Slovenskej republiky na 35. schôdzi dňa 17.06.2025. Návrh novely zákona o Hasičskom a záchrannom zbore predložila vláda, ktorá uznesením č. 298/2025 z 12.06.2025 schválila návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2001 Z. z. a potreba novelizácie zákona o Hasičskom a záchrannom zbore podľa dôvodovej správy k návrhu zákona bola vyvolaná prebiehajúcimi súdnymi spormi príslušníkov Hasičského a záchranného zboru v súvislosti s prekročovaním 48 hodinového priemerného týždenného služobného času, „ktoré vznikajú preto, že sa do tohto limitu nezarátava služobná pohotovosť v mieste výkonu štátnej služby, ako to vyžaduje európska legislatíva“. V návrhu zákona sa uvádza, že služobný čas príslušníka Hasičského a záchranného zboru podľa aktuálneho znenia zákona č. 315/2001 Z. z. predstavuje 40 hodín týždenne, „pričom služobná pohotovosť sa nezapočítava do služobného času“. Služobná pohotovosť sa príslušníkom určuje, t. j. nemajú možnosť ju odmietnuť. Výslovne sa uvádza, že: „Súdny dvor Európskej únie posudzuje legálnosť postupu Slovenskej republiky pri aplikácii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES, ktorá stanovuje maximálny pracovný čas zamestnanca. Smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na hasičské a záchranné zložky. Zároveň začne Európska komisia posudzovať súlad zákona so smernicou 2003/88/ES; nie je predpoklad úspechu SR, pričom pri nezosúladení národnej legislatívy so smernicou 2003/88/ES hrozia pokuty v státisícoch až miliónoch Eur (vysoká pravdepodobnosť v pomerne krátkom horizonte). Na základe uvedeného je potrebné zabezpečiť zosúladenie národnej legislatívy so smernicou 2003/88/ES.“.

16. Schválená novela zákona č. 315/2001 Z. z. nemá žiaden vplyv na tento prebiehajúci súdny spor. Odvolací súd na prijatie novely zákona o Hasičskom a záchrannom zbore a časť predkladacej správy, v ktorej vláda SR odôvodňuje potrebu prijatia tejto novely, poukazuje len pre účely skráteného odôvodnenia svojho rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 1, 2 C. s. p., ktoré umožňuje odvolaciemu súdu pri stotožnení sa s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie obmedziť sa v odôvodnení svojho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16.1 Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza, že súd prvej inštancie správne vyriešil všetky sporné otázky vyvstále v priebehu konania. Súd prvej inštancie správne aplikoval právne predpisy, podľa ktorých nárok žalobcu posúdil. Zákon o Hasičskom a záchrannom zbore v znení účinnom za rozhodné obdobie v § 85 ods. 1 a 2 považoval za služobný čas len časový úsek, v ktorom príslušník vykonával štátnu službu a čas služobnej pohotovosti v § 92 ods. 1 a 2 od služobného času oddeľoval. Práve takéto znenie ustanovení zákona o Hasičskom a záchrannom zbore umožňovalo nezapočítavať čas služobnej pohotovosti do služobného času a prekročovanie maximálneho týždenného pracovného času určeného v článku 2 ods. 2 smernice. Pritom účelom smernice 2003/88/ES je chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, smernica sa podľa článku 1 ods. 3 vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice. Nesprávny je názor žalovaného, že smernica 2003/88/ES sa nevzťahuje na služobný pomer príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Služba hasičov sa nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem spoločenstva v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, preto sa na ňu nevzťahuje vylúčenie z pôsobnosti uvedenej v článku 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS. Aj keď príslušníci Hasičského a záchranného zboru plnia úlohy pri zdolávaní požiarov a na úseku civilnej ochrany obyvateľstva vykonávajú záchranné činnosti pri haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, ktoré nemožno predvídať, za obvyklých podmienok činnosti s ňou spojené možno vopred plánovať a služobný čas príslušníkov rozvrhnúť tak, aby maximálny týždenný pracovný čas aj u príslušníkov Hasičského a záchranného zboru dodržaný bol.

16.2 Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj argumentáciu žalovaného, v rámci ktorej poukazoval na rozdiel medzi prebratím smernice 2003/88/ES na jednej strane a aplikáciou smernice 2003/88/ES na strane druhej s tým, že sa na aplikácii smernice 2003/88/ES nepodieľa. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nesprávnom prebratí smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky. Skutočnosť, že žalovaný sa priamo nepodieľa na aplikácii smernice 2003/88/ES, resp. zákona č. 315/2001 Z. z. vo vzťahu k žalobcovi, je podľa odvolacieho súdu z hľadiska prejednávaneho sporu bez právneho významu. Podľa článku 29 smernice 2003/88/ES táto smernica je adresovaná členským štátom. Žalovaný ako členský štát a adresát smernice 2003/88/ES po vstupe

Slovenskej republiky do Európskej únie je zodpovedný za prijatie všetkých opatrení legislatívnej aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu smernice. V prípade nesplnenia tejto povinnosti je štát (žalovaný) zodpovedný aj za nesprávnu aplikáciu smernice 2003/88/ES, pokiaľ k nesprávnej aplikácii smernice došlo v dôsledku jej nesprávneho prebratia do právneho poriadku. Nakoľko smernica 2003/88/ES je určená žalovanému (štátu), ktorý zodpovedá za jej správne prebratie, v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym prebratím smernice 2003/88/ES do právneho poriadku je pasívne vecne legitimovaný žalovaný (štát). Bezdôvodne sa preto žalovaný bráni v spore nedostatkom pasívnej vecnej legitimácie.

17. Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi. V zmysle článku 144 ods. 1 a článku 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku je súd viazaný medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom a tiež judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie. Právo Európskej únie má prednosť pred vnútroštátnym právom. Súdny SR sú povinné aplikovať vnútroštátne predpisy v súlade s normami práva Európskej únie a jej výkladom podaným Súdny dvorom Európskej únie. Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí C-52/04 Personalrat der Feuerwehr Hamburg vyslovil, že smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na služobný pomer zásahových jednotiek verejnej požiarnej služby.

17.1 Nesprávny je názor žalovaného, že článok 17 ods. 1 smernice 2003/88/ES umožňuje odklon od článku 6 smernice v prípade príslušníkov hasičského zboru. Tento článok sa na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru nevzťahuje, na pracovníkov protipožiarnej služby sa vzťahuje článok 17 ods. 3, ktorý však neumožňuje odklon od článku 6 smernice.

18. Predmetom sporu bol nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy ako škody vzniknutej v dôsledku porušenia práva Európskej únie, smernice 2003/88/ES, ktorá bola nesprávne transponovaná do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky zákona č. 315/2001 Z. z. Vnútroštátny zákonodarca musí do vnútroštátneho práva prijať transponujúci právny akt a pokiaľ smernica, ktorá v zásade priamy účinok nemá, ale v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie môžu mať smernice vo výnimočných prípadoch priamy účinok na členský štát, vtedy, ak tento neprijal transponujúci právny akt alebo smernica nebola do vnútroštátneho práva transponovaná správne, môžu sa jednotlivci odvolať na ustanovenia smernice pred orgánom verejnej moci. Právo jednotlivca na náhradu škody voči členskému štátu, ktorý nedodržiava právne predpisy Európskej únie vyplýva z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vo veci F., spoločné veci C-6/90 a C-9/90.

18.1 Súdny dvor Európskej únie vo veci Günter Fuß C-429/09 odmietol názor, že je povinnosťou zamestnanca (hasiča), u ktorého opakovane dochádzalo k prekračovaniu maximálneho týždenného pracovného času upozorniť svojho zamestnávateľa s odôvodnením, že vyžadovanie splnenia podmienky, aby dotknutí pracovníci najprv požadovali od svojho zamestnávateľa o skončenie porušovania práva únie na účely získania náhrady škody vzniknutej v dôsledku tohto porušenia by malo za následok, že orgánom dotknutého členského štátu by sa umožnilo, aby bola povinnosť dbať o dodržiavanie noriem únie s priamym účinkom zo strany zamestnávateľa vo verejnom sektore systematicky prenášaná na jednotlivca, čím by sa týmto orgánom umožnilo, aby boli v prípade nepodania takejto žiadosti vyňatí z ich dodržiavania. Vyžadovanie tejto podmienky by znamenalo spochybnenie práva na náhradu škody, ktoré má základ v právnom poriadku Európskej únie a povinnosti členských štátov zabezpečiť jeho dodržiavanie bez toho, aby ju mohli preniesť na jednotlivcov.

19. Súd prvej inštancie správne ustálil, že podmienky na priznanie nároku na náhradu škody (porušená norma práva únie priznáva právo fyzickým osobám alebo zakladá povinnosti pre členský štát, porušenie práva únie je dostatočne závažné, medzi porušením práva únie členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť) boli splnené. V konaní bolo preukázané, že v dôsledku porušenia únijného práva musel žalobca odpracovať reálne viac než 48 hodín týždenne v priemere a to na úkor svojho času na oddych a bezpečnosť pri práci. Ak je cieľom smernice 2003/88/ES chrániť bezpečnosť a zdravie zamestnanca určením maximálnej doby týždenného pracovného času, denného odpočinku, týždenného odpočinku, ročnej dovolenky a prestávok v práci, nebolo potrebné zisťovať, aký dopad má prekročenie maximálneho týždenného pracovného času na žalobcu či príslušníkov jeho rodiny, postačujúce je, že právo na denný a týždenný odpočinok po ťažkej a zodpovednej práci nebolo zachované.

20. Neobstojí názor žalovaného, že si žalobca v konaní spôsobom výpočtu nemajetkovej ujmy uplatňoval mzdový nárok. Cieľom žaloby žalobcu bolo dosiahnuť, aby bola dodržiavaná maximálna hranica týždenného pracovného času v súlade so smernicou. V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie spôsob odškodnenia jednotlivca za porušenie práva Európskej únie zo strany členského štátu by mal vyplývať z vnútroštátneho poriadku. Súdny dvor ustálil, že náhrada škody spôsobenej jednotlivcovi zo strany členského štátu porušením práva Európskej únie musí byť adekvátne spôsobenej škode. Súd prvej inštancie správne na prejednávany spor analogicky aplikoval ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, keď vnútroštátny právny poriadok neobsahuje ustanovenia, podľa ktorých by bolo možné vec priamo posúdiť. Za bezvýznamné odvolací súd považuje, akým spôsobom dospel žalobca k výške požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, keď dôvodom uskutočneného výpočtu bolo len odôvodnenie a možnosť ukontrolovania výšky požadovanej náhrady z hľadiska jej primeranosti. Žalobca, ako mnohí iní žalobcovia v skutkovo a právne obdobných prípadoch, mohol požadovať náhradu nemajetkovej ujmy aj akoukoľvek konkrétnou sumou bez akýchkoľvek výpočtov a keď zvolil spôsob určenia náhrady nemajetkovej ujmy spôsobom ako sa určuje jeho mzda podľa zákona o Hasičskom a záchrannom zbore, neznamená to, že si uplatňuje doplatok mzdy, iba to, že výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy zrozumiteľným spôsobom odôvodnil. Žalobcom požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy spĺňa aj podľa názoru odvolacieho súdu satisfakčnú aj reparačnú funkciu, nebol dôvod znižovať jej výšku vzhľadom aj na skutkovo a právne obdobné spory prejednávané odvolacím súdom, na ktoré poukazoval aj žalovaný.

21. Žalovaný mal možnosť preveriť správnosť úvah súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v skutkovo a právne totožnej veci vedenej na Okresnom súde vo Zvolene pod sp. zn. 8C/15/2021 a na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 16Co/11/2022 v rámci dovolacieho konania začatého na jeho dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici; nestalo sa tak len z dôvodu, že žalovaný vzal dovolanie späť a Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 9CdoPr/7/2023 zo dňa 27.09.2023 dovolacie konanie zastavil.

22. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o nároku žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanému podľa § 255 ods. 1 C. s. p. v súlade so zásadou úspechu v konaní.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,
b) kto ho robí,
c) ktorej veci sa týka,
d) čo sa ním sleduje a
e) podpis
(§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.)

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).